

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕХНАТКАШЛАР
ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 98 (3326). | Жума, 20 май 1966 йил. | Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Ижтимоий ишлаб чиқаришни ривожлантиришда қўлқўзларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш тўғрисида» қарор қабул қилди.

Мазкур қарорда қўлқўзларга совхоз хўжалиқлари, тегишли катэгорияларнинг тариф ставкаларига асосланиб, қўлқўзлар меҳнатига (шундан ташқари) қўлқўзларнинг ҳақ тўлаши 1966 йил 1 июлдан бошлаб жорий қилиш тасвиси этилди. Иш нормалари совхозлардаги шу хилдаги ишларга белгиланган ва амалда бўлган иш нормаларига татбиқан конкрет шартини ҳисобга олиб белгиланиши лозим.

Бақарилган ишларнинг ҳақини учун қарорда қўлқўзларнинг меҳнатининг пировад натижаси учун (етиштирилган маҳсулотнинг миқдори ва сифати учун ёки олинган ялпи даромад учун) улар меҳнатига ҳақ тўлаш тасвиси этилди.

Қўлқўзларнинг меҳнатига тўланадиган ҳақнинг зарур пул ва натура фондлари ҳамда шу фондлардан белгиланган мақсадда фойдаланиш қўлқўзларнинг

ишлаб чиқариш-модия планларида кўзда тутилиши лозим.

Меҳнатга қарантияланган ҳақ тўлаш бўйича қўлқўзлар билан ҳисоб-китоб қилиниб, уларга қамиди ойда бир марта шунга яраша пул тўлаб турилади ва маҳсулот олиш муддатларига қараб, натура билан ҳақ тўлаб турилади.

Қўлқўзларда даромадларни тақсимлаш вақтида қўлқўзларнинг меҳнатига тўланадиган ҳақ учун маблағлар бйринчи навбатда актириб берилади, деб белгиланган бўлиши лозим.

Қўлқўзларнинг қишлоқ хўжалиқ маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини қондириш учун қўлқўзларга меҳнатга қараб тақсимланадиган қарантияли натура фонди вужудга келтирилиш, қўлқўзлар, ўз истақларига қараб, меҳнатга тўланадиган қарантияли ҳақ ҳисобидан дон ва бошқа маҳсулотлар олиб туришлари учун, шунингдек ўз шахсий тақрирларига бўлган қорва молларга қўлқўз умумий йиллиги белгиланган берган миқдорда ва тартибда ем-хашак олиб туришлари учун дон ва бошқа қишлоқ хўжалиқ маҳсулотларининг ялпи ҳисобидан мазкур фондга муайян

ҳисса ажратиш бўйича тасвиси қилинди.

Қўлқўзларнинг меҳнатига қарантияланган ҳақ тўлашнинг жорий қилиниши ва улар меҳнатига тўланадиган маҳсулотларнинг қишлоқ хўжалиқ маҳсулотлари етиштирилиши қўлқўзларнинг меҳнат унумдорлигини ўстириш, меҳнатни нормалашдаги ва таърифқилиялашдаги мавжуд камчиликларни йўқотиш, бошқарув ишдаги ҳодимларнинг ва хўжалиқ кўрсаткичи ҳодимларнинг ортиқча кескин қисқартириш ва иқтисодий тоғашга қаттиқ риш қилиш асосида амалга оширилиши лозим.

Ушбу қарорнинг бйринчи моддасига мувофиқан қўлқўзлар меҳнатига қарантияланган ҳақ тўлашнинг таъминламоқ учун қўлқўзларнинг ўз маблағлари етишмай қолган тақдирда СССР давлат банки бундай қўлқўзларга қўлқўзларнинг муддатидан олдин кредитлаш планларида кўзда тутилган маблағларнинг миқдори доирасида 1966—1970 йилларда беш йилгача бўлган муддат билан кредит бериб туриши лозим. Маз-

кур кредит қўлқўзларнинг район ижроия комитетларида кўриб чиқилиб тасдиқланган талабномаларига бйноан берилади.

Кредитнинг миқдори меҳнатга тўланадиган қарантияли ҳақ фонди билан қўлқўзларнинг ишлаб чиқариш модия планларида шу мақсад учун кўзда тутилган ўз маблағлари ўртасидаги фарқ доирасида белгиланади.

Қўлқўзларнинг 1966 йилда узоқ муддатли кредитлаш планлари автоном республикаларга, ўлкалар, областлар ва районларга ҳозир қилиб қўйилганлиги сабабли иттифоқош республикаларнинг Министрлар Советларига қўлқўзларнинг меҳнатига қарантияланган ҳақ тўлашнинг таъминлаш мақсадида зарур бўлиб қолган ҳолларда узоқ муддатли кредитларни автоном республикалар, ўлкалар, областлар, районлар ва қўлқўзлар ўртасида найта тақсимлаш вазифаси топирилиди.

ТИНЧ КЕАН СОҲИЛДА БАЙРАМ

ВЛАДИВОСТОК. 19 май. (ТАСС муҳбири). Бугун эрта биланқош шаҳар меҳнаткашларининг қўлқўзларни транспорт ва плакатлар билан безатилган кўчалардан ўтиб, «Динамо» стадионига йўл олдилар.

Бугун стадионда Приморье ўлкасига Ленин орденини топириш маросими ўтказилди. КПСС ўлка комитети ва меҳнаткашлар депутатлари ўлка Советининг қўлқўзлар билан ҳарбий қисмлар вакиллари иштироки билан ўтказилган таънавали мажлиси ўлка ижроия комитетининг раиси М. М. Кузнецов қисқа нутқ билан оиди.

КПСС Марказий Комитетининг Сийси бюросини фахрий президиумга сайлаш тўғрисида тақлиф тўшганида, таънавали мажлисининг 20 минг қатнашчиси гулдурас қарасқалади.

Ҳама томонидан самийи кўтиб олинган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев нутқ сўзлайди.

Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг топиришига бйноан, шу ерда ҳозир бўлган кишиларни ва улар орқали ишчиларни, қўлқўзларни, интеллигенцияни, Узоқ Шарқ жангчиларини ва Қизил байроқли Тинч океан флотининг денгизчиларини, барча приморьеларнинг муносиб муқофот — Ленин ордени билан қизгин табриқлади ва уларнинг коммунист қурилишда, ўзларининг аjoyиб ўлкаси экономикаси ва маданиятини ривожлантириш учун қурашда янгида-янги муваффақиятларга эришувларини тилади.

Ўлкангизнинг ва бу ўлкадаги энг яхши кишиларнинг муқофотланиши, деди Л. И. Брежнев, коммунизм саломати қисса қўлаштиришда, приморье меҳнаткашларининг, бу ўлка ишчилари, деҳқонлари ва меҳнаткаш интеллигенцияси қилган катта хизматлар тақдирланаётганлигидан далолат беради.

Узоқ шарқлилар халқининг ялпи иззат-ҳурматида сазовор бўлиди. Улар кўчли характерга эга бўлган, жасорат кўрсата оладиган ва қийинчиликлардан қўрқмайдиган кишилардир.

Ватанимизнинг бу ўлкаси барча совет кишиларига жуда азиздир. Совет Приморьесига қарама-қарши тарихи ўлкаси бўлиб, бу ўлканинг ҳар бир қирчи ери рус кишининг мардлиги, жасорати, ватанпарварлиги билан шухрат қонган. Шу асрининг бошларидаёқ бу ерда, узоқ чекка ўлкада исқрачиларнинг бйринчи тўғрақлар тўзилган эди. Бйринчи рус революцияси қурилишда қўзғолоқ қилган солдатларнинг Владивосток қалъасига тикан қизил байроғи, Золотой Рог бухтасидан ҳарбий кемаларга озоқлик байроқларининг тикилганини эстасанга «Потемкин» броненосци эстасанга. Приморье Советлар ҳокимияти учун кураш жуда оғир ва қийин шарафли ўтди. Бу кураш билан дон давом этди ва кўп қўрбонлар талаб қилди. Оқ гвардиячилар билан бйришган чет эл империялислари Узоқ Шарқда Совет ҳокимиятини бўғиб ташлаш, қон дарёсига боғириш учун қўлларни кўрган ҳама қораларни кўргандек бўлиди. Приморье ўлкаси қандай фотиҳларни кўрмади, дейсиз! Америка, Япон, инглиз, француз интервентлари уни оқити қилиди, бу ерларда Қошак отрядлари қонли иззорларни қолдириди, жаллод атаман Калмаков шайқаллари бу ерларга ўтқийди ва ҳамаини жабрлади. «Ажал поездлари» бу ўлка гуиро-

қувватламоқда ва қўлаб-қувватлай беради. Социализм мамлакатда биз коммунистлар ва граждандарнинг, қўнғил хоҳиши шундай, бугун совет халқининг иродаси-хоҳиши шундай.

Америка қўшнларининг 20 йилдан буюн Жанубий Кореяда тургани Узоқ Шарқда кескинликнинг доимий манбаи бўлиб қолмоқда. Бошқа мамлакатларнинг ишчиларга аралашнишга одадланган Америка империалистлари Кореянинг Тинч аёла билан бйриштирилишига ҳар қандай йўлдан ҳалокат беришмоқда. Корея халқининг ўз хоҳишини эридан изор қилиши Америка оккупациясига ҳам, АҚШнинг Янубий Кореядаги қўрқоқларни қўлқўзларига ҳам хотиима берадиган улар яхши тушунадилар.

Хозирги кунда ана шу қўғирқоқлар Вашингтоннинг бйругига бўйсуйиб, Америка агрессияси доирасини кенгайтириш учун тўп тили тайёрлаш мақсадида ўз солдатурини Жанубий Вьетнамга юбормоқда. АҚШ таъзиқи естида Япония билан тузган миллионларчи рўқудай шартномаларига таъини иш қўғирқоқни бўлади. Америка Жанубий Корея халқининг қарши-қаракати ўсмақда ва кенгаймоқда. Жанубий Корея халқи ўз юртининг озоқ бўлишини истайдй, бйришган, демократик ва яшнаб турган Корея бўлишини истайдй.

Корея Халқ Демократик Республикаси бугун Корея халқи умидининг таъини ва унинг келажикда бахтиёр бўлишининг таъини бўлиб, сизга бевосита қўлини бўлган ана шу қардош мамлакат қомил ишот билан социализм қурилиш йўлидан бйришмоқда, бугун Корея учун тинч ва озоқ ҳаёт барпо этиш йўлида изчил кураш олиб бйришмоқда.

Совет Иттифоқи Корея Халқ Демократик Республикасининг бу қурашини қўлаб-қувватлайди. Биз биз социализм Корея билан дўстлик, ҳамкорлик муносабатлари ва ўзаро ёрдамни бугун қоралар билан ривожлантириш берамиз ва бунин Узоқ Шарқда тинчликни муштақлашнинг, бугун дунёда тинчлик, демократия ва социализм кучларини муштақлашнинг мўҳим омил, деб бйлишамиз.

Сўнгра, Л. И. Брежнев қуйидагиларни айтди: Биз, Совет мамлакатининг барча коммунистлари, бугун халқимиз КПССнинг халқ қизилдагига ҳам бйришмоқда. XXIII съезди қарорларини амалга оширишда қиришган бир пайтда сизлар билан учрашмоқдамиз. Съезд партия ва халқнинг эътиборини коммунист қурилишини тўб иқтисодий проблемаларига қаратди. Бу проблемаларни ҳал этмоқ учун бугун давлатимизнинг, мамлакатимиздаги барча районлар ва областларнинг ресурсларини сафарбар қилиш зарур.

Хозирги кунда бу ўлка билан таъиниш қийинчиликда, аввало, нималар кўзга ташланади? Қурилишлар, кўп қурилишлар. Хўкумат Приморьенинги ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш тўғрисида гамхўрлик қилиб, унинг хўжалиқига ажратилаётган капитал маблағларни қўлқўзларга, Биз бугун мамлакатда кўп бйно кўрмоқдамиз. Аммо, бу ерда, йирик совет ўлкасида ана шу ярақувчилик ишларининг қўламини бизни айланиш қувонтиради.

Ўлканинг қишлоқ хўжалиқини ривожлантиришда ҳам анча муваффақиятлар қўлга киритилди. Ўтган йили бир қанча районларда дарёлар тоғишига қарамай, ўлкадан ва қорачилик маҳсулотларни тайёрлаш планини муддатидан бйришди. Мамлакатимизда приморьелардан илгари ҳеч қандай бунчаллик кўп шоти олмаган эди. Пландан ташқари кўп миқдорда қўш, сўт, туҳум сотилди. Бу — қувонч бахш этувчи яхши натижалар! Қўлқўз деҳқонларнинг даромадлари ҳам қўлайди. Бунда Марказий Комитет март Пленумида ишлаб чиқилган тадбирларнинг самарали таъсирини кўрамыз.

Хўкуматнинг олий муқофоти билан ҳақли суратда тақдирланган ўлканинг барча муваффақиятларида приморьелар аjoyиб

меҳнатининг жуда катта ҳиссаси бор, дейди Л. И. Брежнев. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Приморьеда яшаб ишлаган аjoyиб ишчилар тўғрисида, СССР Олий Совети Президиумининг Фармонида бйноан, ҳўкумат мунофотларини олишти сазовор бўлган кишилар тўғрисида зўр самийат билан гапиради.

Приморье давлатимизнинг халқимиз бирмуҳал алоҳида ўрни тутайди. Бу — чекка ўлкасидир. Узоқ Шарқда денгиз чегараси Беринг бўғозидан Посьетгача 17 минг километр масофага қўнғилан кетган. Бу чегараларнинг бошқарувчи, шонли чегарачилар ва Қизил байроқли Тинч океан флотининг денгизчилари посбон бўлиб турибдилар. Шонли жанговар традицияларга содиқ бўлган ва ўз вазаифаларини бақариш учун зарур бўлган замонавий янги воялар билан таъминланган Узоқ Шарқдаги жангчиларнинг денгиз ва қуруқликда вақтда туриб, совет кишиларининг тинч меҳнатини хўшёрлик билан қўрққламоқда. Приморье ўлкаси ҳозир одаддан муқофот солдат ва матросларнинг, старшина ва офицерларнинг, генерал ва адмиралларнинг ҳарбий бурчини бақариш вақтида қўрсатган мардлиги ва юксак ватанпарварлиги учун ҳам берилган муқофотдир.

Л. И. Брежнев айтдики, ҳўкумат хозирги халқаро вазиятда мушоафага тайёргарликни юксак даражада қўриш керак ва жангчилар доим сержак бўлиб туришлари лозим. Приморьелар ўзқўлаш қилиб бўлган ана шу қардош мамлакат қомил ишот билан социализм қурилиш йўлидан бйришмоқда, бугун Корея учун тинч ва озоқ ҳаёт барпо этиш йўлида изчил кураш олиб бйришмоқда.

Совет Иттифоқи Корея Халқ Демократик Республикасининг бу қурашини қўлаб-қувватлайди. Биз биз социализм Корея билан дўстлик, ҳамкорлик муносабатлари ва ўзаро ёрдамни бугун қоралар билан ривожлантириш берамиз ва бунин Узоқ Шарқда тинчликни муштақлашнинг, бугун дунёда тинчлик, демократия ва социализм кучларини муштақлашнинг мўҳим омил, деб бйлишамиз.

Сўнгра, Л. И. Брежнев қуйидагиларни айтди: Биз, Совет мамлакатининг барча коммунистлари, бугун халқимиз КПССнинг халқ қизилдагига ҳам бйришмоқда. XXIII съезди қарорларини амалга оширишда қиришган бир пайтда сизлар билан учрашмоқдамиз. Съезд партия ва халқнинг эътиборини коммунист қурилишини тўб иқтисодий проблемаларига қаратди. Бу проблемаларни ҳал этмоқ учун бугун давлатимизнинг, мамлакатимиздаги барча районлар ва областларнинг ресурсларини сафарбар қилиш зарур.

Марказлаштиришни жойлардаги ташаббус ва фаолит билан тўғри қўлиш олиб бйриш — социализм негизда хўжалиқ йортишни мўҳим проблемаларидан бйриди. Раҳбарлигининг территория системасидан экономика тармоқлар бўйича марказлаштириш тартибда бошқаришда ўлканинг муносабатлари билан СССР халқ хўжалиқининг барча звеноларининг ўзаро узвий алоқаси янада кўпроқ ўсади, умуман бугун халқ хўжалиқимизнинг тарвақилда ҳар бир звенонинг роли ва жавабгарлиги ортади. Социализм хўжалиқда ҳар бир республика, область ва ҳар бир ўлканинг алоҳида ўрни бор. Мамлакат олдида турган иқтисодий вазифалар системасида ўз ўринини тўғри белгилан олиш, совет хўжалиқ организмидан барча қисмларнинг пухта ишлагани таъминлаш — коммунист қурилиш йўлидан муваффақиятлар суратда олта ҳаракат қилиб бйриш учун

ошира бйлишимизнинг муштақам гаровидир. Аммо, биз Ленин айтганидан, коммунизмни фақат гайрат-жиҳнат билангина қурмайиз. Бунда моддий манфаатдорлик ҳам керак, тегишли маийиш ва мадания шарт-шароитлар ҳам керак.

Ўлган беш йиллигининг энг мўҳим хўсўсияти шундан иборатки, у, ишлаб чиқаришнинг ҳама соҳаларини анча юксалтириш билан бир вақтда халқимизнинг турмуш даражасини кескин суратда ошириш ҳам кўзда тулади.

Ўлган йилнинг ривожланиши ва равақ топиши учун зарур ишларнинг ҳамаини қилишимиз керак. Коммунист қурилиш манфаатлари йўлида Сибирь ва Узоқ Шарқнинг қуралиш ресурсларидан кенг фойдаланиш фахри ва мўҳим вазифадир. Бугун мамлакатимиз бу вазифани ҳал этишда манфаатдордир ва уни амалга оширишда қатнашмоқда.

Ҳамаиниш учун таънавали бўлган шу кунда, деди Л. И. Брежнев, ўлканинг кўзга қиришган муваффақиятларида ўлка партия ташкилотининг қўлқўзлар билан қизгин табриқлади ва уларнинг коммунист қурилишда, ўзларининг аjoyиб ўлкаси экономикаси ва маданиятини ривожлантириш учун қурашда янгида-янги муваффақиятларга эришувларини тилади.

Ўлкангизнинг ва бу ўлкадаги энг яхши кишиларнинг муқофотланиши, деди Л. И. Брежнев, коммунизм саломати қисса қўлаштиришда, приморье меҳнаткашларининг, бу ўлка ишчилари, деҳқонлари ва меҳнаткаш интеллигенцияси қилган катта хизматлар тақдирланаётганлигидан далолат беради.

Узоқ шарқлилар халқининг ялпи иззат-ҳурматида сазовор бўлиди. Улар кўчли характерга эга бўлган, жасорат кўрсата оладиган ва қийинчиликлардан қўрқмайдиган кишилардир.

Ватанимизнинг бу ўлкаси барча совет кишиларига жуда азиздир. Совет Приморьесига қарама-қарши тарихи ўлкаси бўлиб, бу ўлканинг ҳар бир қирчи ери рус кишининг мардлиги, жасорати, ватанпарварлиги билан шухрат қонган. Шу асрининг бошларидаёқ бу ерда, узоқ чекка ўлкада исқрачиларнинг бйринчи тўғрақлар тўзилган эди. Бйринчи рус революцияси қурилишда қўзғолоқ қилган солдатларнинг Владивосток қалъасига тикан қизил байроғи, Золотой Рог бухтасидан ҳарбий кемаларга озоқлик байроқларининг тикилганини эстасанга «Потемкин» броненосци эстасанга. Приморье Советлар ҳокимияти учун кураш жуда оғир ва қийин шарафли ўтди. Бу кураш билан дон давом этди ва кўп қўрбонлар талаб қилди. Оқ гвардиячилар билан бйришган чет эл империялислари Узоқ Шарқда Совет ҳокимиятини бўғиб ташлаш, қон дарёсига боғириш учун қўлларни кўрган ҳама қораларни кўргандек бўлиди. Приморье ўлкаси қандай фотиҳларни кўрмади, дейсиз! Америка, Япон, инглиз, француз интервентлари уни оқити қилиди, бу ерларда Қошак отрядлари қонли иззорларни қолдириди, жаллод атаман Калмаков шайқаллари бу ерларга ўтқийди ва ҳамаини жабрлади. «Ажал поездлари» бу ўлка гуиро-

қувватламоқда ва қўлаб-қувватлай беради. Социализм мамлакатда биз коммунистлар ва граждандарнинг, қўнғил хоҳиши шундай, бугун совет халқининг иродаси-хоҳиши шундай.

Америка қўшнларининг 20 йилдан буюн Жанубий Кореяда тургани Узоқ Шарқда кескинликнинг доимий манбаи бўлиб қолмоқда. Бошқа мамлакатларнинг ишчиларга аралашнишга одадланган Америка империалистлари Кореянинг Тинч аёла билан бйриштирилишига ҳар қандай йўлдан ҳалокат беришмоқда. Корея халқининг ўз хоҳишини эридан изор қилиши Америка оккупациясига ҳам, АҚШнинг Янубий Кореядаги қўрқоқларни қўлқўзларига ҳам хотиима берадиган улар яхши тушунадилар.

Хозирги кунда ана шу қўғирқоқлар Вашингтоннинг бйругига бўйсуйиб, Америка агрессияси доирасини кенгайтириш учун тўп тили тайёрлаш мақсадида ўз солдатурини Жанубий Вьетнамга юбормоқда. АҚШ таъзиқи естида Япония билан тузган миллионларчи рўқудай шартномаларига таъини иш қўғирқоқни бўлади. Америка Жанубий Корея халқининг қарши-қаракати ўсмақда ва кенгаймоқда. Жанубий Корея халқи ўз юртининг озоқ бўлишини истайдй, бйришган, демократик ва яшнаб турган Корея бўлишини истайдй.

Корея Халқ Демократик Республикаси бугун Корея халқи умидининг таъини ва унинг келажикда бахтиёр бўлишининг таъини бўлиб, сизга бевосита қўлини бўлган ана шу қардош мамлакат қомил ишот билан социализм қурилиш йўлидан бйришмоқда, бугун Корея учун тинч ва озоқ ҳаёт барпо этиш йўлида изчил кураш олиб бйришмоқда.

Совет Иттифоқи Корея Халқ Демократик Республикасининг бу қурашини қўлаб-қувватлайди. Биз биз социализм Корея билан дўстлик, ҳамкорлик муносабатлари ва ўзаро ёрдамни бугун қоралар билан ривожлантириш берамиз ва бунин Узоқ Шарқда тинчликни муштақлашнинг, бугун дунёда тинчлик, демократия ва социализм кучларини муштақлашнинг мўҳим омил, деб бйлишамиз.

Сўнгра, Л. И. Брежнев қуйидагиларни айтди: Биз, Совет мамлакатининг барча коммунистлари, бугун халқимиз КПССнинг халқ қизилдагига ҳам бйришмоқда. XXIII съезди қарорларини амалга оширишда қиришган бир пайтда сизлар билан учрашмоқдамиз. Съезд партия ва халқнинг эътиборини коммунист қурилишини тўб иқтисодий проблемаларига қаратди. Бу проблемаларни ҳал этмоқ учун бугун давлатимизнинг, мамлакатимиздаги барча районлар ва областларнинг ресурсларини сафарбар қилиш зарур.

Марказлаштиришни жойлардаги ташаббус ва фаолит билан тўғри қўлиш олиб бйриш — социализм негизда хўжалиқ йортишни мўҳим проблемаларидан бйриди. Раҳбарлигининг территория системасидан экономика тармоқлар бўйича марказлаштириш тартибда бошқаришда ўлканинг муносабатлари билан СССР халқ хўжалиқининг барча звеноларининг ўзаро узвий алоқаси янада кўпроқ ўсади, умуман бугун халқ хўжалиқимизнинг тарвақилда ҳар бир звенонинг роли ва жавабгарлиги ортади. Социализм хўжалиқда ҳар бир республика, область ва ҳар бир ўлканинг алоҳида ўрни бор. Мамлакат олдида турган иқтисодий вазифалар системасида ўз ўринини тўғри белгилан олиш, совет хўжалиқ организмидан барча қисмларнинг пухта ишлагани таъминлаш — коммунист қурилиш йўлидан муваффақиятлар суратда олта ҳаракат қилиб бйриш учун

ошира бйлишимизнинг муштақам гаровидир. Аммо, биз Ленин айтганидан, коммунизмни фақат гайрат-жиҳнат билангина қурмайиз. Бунда моддий манфаатдорлик ҳам керак, тегишли маийиш ва мадания шарт-шароитлар ҳам керак.

Ўлган беш йиллигининг энг мўҳим хўсўсияти шундан иборатки, у, ишлаб чиқаришнинг ҳама соҳаларини анча юксалтириш билан бир вақтда халқимизнинг турмуш даражасини кескин суратда ошириш ҳам кўзда тулади.

Ўлган йилнинг ривожланиши ва равақ топиши учун зарур ишларнинг ҳамаини қилишимиз керак. Коммунист қурилиш манфаатлари йўлида Сибирь ва Узоқ Шарқнинг қуралиш ресурсларидан кенг фойдаланиш фахри ва мўҳим вазифадир. Бугун мамлакатимиз бу вазифани ҳал этишда манфаатдордир ва уни амалга оширишда қатнашмоқда.

Ҳамаиниш учун таънавали бўлган шу кунда, деди Л. И. Брежнев, ўлканинг кўзга қиришган муваффақиятларида ўлка партия ташкилотининг қўлқўзлар билан қизгин табриқлади ва уларнинг коммунист қурилишда, ўзларининг аjoyиб ўлкаси экономикаси ва маданиятини ривожлантириш учун қурашда янгида-янги муваффақиятларга эришувларини тилади.

Ўлкангизнинг ва бу ўлкадаги энг яхши кишиларнинг муқофотланиши, деди Л. И. Брежнев, коммунизм саломати қисса қўлаштиришда, приморье меҳнаткашларининг, бу ўлка ишчилари, деҳқонлари ва меҳнаткаш интеллигенцияси қилган катта хизматлар тақдирланаётганлигидан далолат беради.

Узоқ шарқлилар халқининг ялпи иззат-ҳурматида сазовор бўлиди. Улар кўчли характерга эга бўлган, жасорат кўрсата оладиган ва қийинчиликлардан қўрқмайдиган кишилардир.

Ватанимизнинг бу ўлкаси барча совет кишиларига жуда азиздир. Совет Приморьесига қарама-қарши тарихи ўлкаси бўлиб, бу ўлканинг ҳар бир қирчи ери рус кишининг мардлиги, жасорати, ватанпарварлиги билан шухрат қонган. Шу асрининг бошларидаёқ бу ерда, узоқ чекка ўлкада исқрачиларнинг бйринчи тўғрақлар тўзилган эди. Бйринчи рус революцияси қурилишда қўзғолоқ қилган солдатларнинг Владивосток қалъасига тикан қизил байроғи, Золотой Рог бухтасидан ҳарбий кемаларга озоқлик байроқларининг тикилганини эстасанга «Потемкин» броненосци эстасанга. Приморье Советлар ҳокимияти учун кураш жуда оғир ва қийин шарафли ўтди. Бу кураш билан дон давом этди ва кўп қўрбонлар талаб қилди. Оқ гвардиячилар билан бйришган чет эл империялислари Узоқ Шарқда Совет ҳокимиятини бўғиб ташлаш, қон дарёсига боғириш учун қўлларни кўрган ҳама қораларни кўргандек бўлиди. Приморье ўлкаси қандай фотиҳларни кўрмади, дейсиз! Америка, Япон, инглиз, француз интервентлари уни оқити қилиди, бу ерларда Қошак отрядлари қонли иззорларни қолдириди, жаллод атаман Калмаков шайқаллари бу ерларга ўтқийди ва ҳамаини жабрлади. «Ажал поездлари» бу ўлка гуиро-

меҳнатининг жуда катта ҳиссаси бор, дейди Л. И. Брежнев. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Приморьеда яшаб ишлаган аjoyиб ишчилар тўғрисида, СССР Олий Совети Президиумининг Фармонида бйноан, ҳўкумат мунофотларини олишти сазовор бўлган кишилар тўғрисида зўр самийат билан гапиради.

Приморье давлатимизнинг халқимиз бирмуҳал алоҳида ўрни тутайди. Бу — чекка ўлкасидир. Узоқ Шарқда денгиз чегараси Беринг бўғозидан Посьетгача 17 минг километр масофага қўнғилан кетган. Бу чегараларнинг бошқарувчи, шонли чегарачилар ва Қизил байроқли Тинч океан флотининг денгизчилари посбон бўлиб турибдилар. Шонли жанговар традицияларга содиқ бўлган ва ўз вазаифаларини бақариш учун зарур бўлган замонавий янги воялар билан таъминланган Узоқ Шарқдаги жангчиларнинг денгиз ва қуруқликда вақтда туриб, совет кишиларининг тинч меҳнатини хўшёрлик билан қўрққламоқда. Приморье ўлкаси ҳозир одаддан муқофот солдат ва матросларнинг, старшина ва офицерларнинг ҳарбий бурчини бақариш вақтида қўрсатган мардлиги ва юксак ватанпарварлиги учун ҳам берилган муқофотдир.

Л. И. Брежнев айтдики, ҳўкумат хозирги халқаро вазиятда мушоафага тайёргарликни юксак даражада қўриш керак ва жангчилар доим сержак бўлиб туришлари лозим. Приморьелар ўзқўлаш қилиб бўлган ана шу қардош мамлакат қомил ишот билан социализм қурилиш йўлидан бйришмоқда, бугун Корея учун тинч ва озоқ ҳаёт барпо этиш йўлида изчил кураш олиб бйришмоқда.

Совет Иттифоқи Корея Халқ Демократик Республикасининг бу қурашини қўлаб-қувватлайди. Биз биз социализм Корея билан дўстлик, ҳамкорлик муносабатлари ва ўзаро ёрдамни бугун қоралар билан ривожлантириш берамиз ва бунин Узоқ Шарқда тинчликни муштақлашнинг, бугун дунёда тинчлик, демократия ва социализм кучларини муштақлашнинг мўҳим омил, деб бйлишамиз.

Сўнгра, Л. И. Брежнев қуйидагиларни айтди: Биз, Совет мамлакатининг барча коммунистлари, бугун халқимиз КПССнинг халқ қизилдагига ҳам бйришмоқда. XXIII съезди қарорларини амалга оширишда қиришган бир пайтда сизлар билан учрашмоқдамиз. Съезд партия ва халқнинг эътиборини коммунист қурилишини тўб иқтисодий проблемаларига қаратди. Бу проблемаларни ҳал этмоқ учун бугун давлатимизнинг, мамлакатимиздаги барча районлар ва областларнинг ресурсларини сафарбар қилиш зарур.

Марказлаштиришни жойлардаги ташаббус ва фаолит билан тўғри қўлиш олиб бйриш — социализм негизда хўжалиқ йортишни мўҳим проблемаларидан бйриди. Раҳбарлигининг территория системасидан экономика тармоқлар бўйича марказлаштириш тартибда бошқаришда ўлканинг муносабатлари билан СССР халқ хўжалиқининг барча звеноларининг ўзаро узвий алоқаси янада кўпроқ ўсади, умуман бугун халқ хўжалиқимизнинг тарвақилда ҳар бир звенонинг роли ва жавабгарлиги ортади. Социализм хўжалиқда ҳар бир республика, область ва ҳар бир ўлканинг алоҳида ўрни бор. Мамлакат олдида турган иқтисодий вазифалар системасида ўз ўринини тўғри белгилан олиш, совет хўжалиқ организмидан барча қисмларнинг пухта ишлагани таъминлаш — коммунист қурилиш йўлидан муваффақиятлар суратда олта ҳаракат қилиб бйриш учун

ошира бйлишимизнинг муштақам гаровидир. Аммо, биз Ленин айтганидан, коммунизмни фақат гайрат-жиҳнат билангина қурмайиз. Бунда моддий манфаатдорлик ҳам керак, тегишли маийиш ва мадания шарт-шароитлар ҳам керак.

ВЛКСМ XV СЪЕЗДИДА

СССР БИЛАН БАР ЎРТАСИДА ОЛИБ БОРИЛГАН МУЗОКАРАЛАР ТЎҒРИСИДА ҚЎШМА АХБОРОТ

Съезднинг 17 май кечки мажлисида расилан қилган ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари А. Везиров ВЛКСМ Марказий Ревизия комиссиясининг ҳисобот доклады учун ревизия комиссиясининг раиси ўрнот Р. А. Мусевскийга сўз берди.

Марказий Ревизия комиссиясининг сўзига қилган докладыда ВЛКСМ Марказий Комитети аппаратининг ишда ишчиллик, коррупция ва пухталик анча кучайганини кўрсатиб ўтди.

Докладыда Бутуниттфоқ комсомол ташкилотининг молия ахволини анализ қилиб берди, сўнгра у назириятчилик фаолияти ҳақида гапириб берди.

Докладыда спорт лагерлари, турист базалар ва ёшлар уйлари куриш учун сарфланётган маблағларнинг миқдорини айтиб берди. Докладыда комсомол потчасига ва комсомоллардан келатган хатлар билан комсомол раҳбар ташкилотларида олиб борилаётган ишларга катта эътибор берилди.

ВЛКСМ Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. Трушин минобарга чиқди. У ўз нутқининг асосий қисmini ишчилар синфининг ёш ўринбосарларини тарбиялаш масалаларига бағишлади.

В. Трушин ўз нутқининг анча қисmini Москвадаги ёш олимлари ва мутахассисларига, лойиҳалаш, тақдирот институтларидаги комсомол ташкилотларининг илм-фанни тараққий эттиришдаги ролига бағишлади. У, адабиёт ва санъатнинг ёшларни тарбиялаш ишидаги катта аҳамиятини қайд қилди.

Украина комсомол Марказий Комитетининг биринчи секретари Ю. Ельченко сўзга чиқди. Совет Иттифоқининг ҳамма ёшлари каби Украина йигит ва қизлари ҳам, деди у, партиянинг содир ёрдамчилари бўлишдан кўра зўр бахт бўлмайдми, деб ҳисоблайдилар. Улар партиянинг комсомол олдига қўйган вазифаларини тўғри тушуномқдалар. КПСС XXIII съездининг қарорларини қизгин маъқулламоқдалар.

Ю. Ельченко сўзига меҳнат совғалари таъйирида Украина комсомоллари ёришган ютуқларини айтиб берди.

Табиий бойликларни ўзлаштиришга ҳозир катта аҳамият берилмоқда. Шунинг учун ҳам Украина комсомоллари ва ёшлари кўрғончил ерларни сугориб ўзлаштиришга қизгин киришдилар.

Комсомоллардан район ва шаҳар комитетларига минглаб арзлар тушайтганини Ю. Ельченко Совет Иттифоқи халқлари дўстлигининг, интернационализмнинг кўринишларида бири деб ҳисоблайди. Ҳамма арзларда бир нарса-ишганим қилинмоқда: улар табиий офатга учраган Тошкентнинг қайта тиклаш ишларига юборишни илтимос қилмоқдалар. Ўрта Осиёга комсомолларнинг катта отряди қўлаб кетди. Украина пионер лагерлари ёда Ўзбекистондан келадиган минглаб болаларни қабул қилиб олишга тайёр.

ВЛКСМ Ленинград область комитетининг биринчи секретари Р. Николаев Ленинград областининг ярим миллион комсомоллари номидан гапирди. Область ёшлари, деди у, партиянинг ҳаммураблари ва ишончига жавобан фидоқорона меҳнат қилмоқдалар.

Ленинградда коммунист меҳнат ҳаракати кенг ёйилди. Коммунист меҳнат коллективларининг 90 проценти ёшлардан иборат. Бу ҳаракатнинг энг муҳим жиҳати шунки, унда ёш ишчиларнинг манфаати билан бутун коллективнинг манфаати пайванд бўлмоқда.

Нотиз Ленинград ёшлари Вьетнам, Венесуэла ва Анголанинг ҳаҳрамон халқи билан, миллий мустақиллик учун курашаётган барча мамлакатларининг ёшлари билан қардошларига бирдам эканликларини айтиди.

Волжский шаҳридаги «Гидрострой» комплекс комсомол ёшлар бригадасининг бошлиғи коммунист меҳнат зарбодори Г. Колюбинский сўзга чиқди. Бутун бизнинг шахримиз, деди нотиз қўйилганидан, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мунофотланди. Биз ҳукуматнинг юксак мунофотини олар эканмиз, бунинг Ленин комсомолини ишонтириб айтмаганим, Волжский шаҳар комсомолларининг 13 минг кишилик отряди шу мунофотга муносиб бўлиб қолади.

Волжский химия комбинати — комсомолнинг зарбдор қурилиши. Бизнинг зарбдор қурилишимиз — ёшларни чиниқтиришга катта мақтаб бўлди. Биз бу қурилишда насб ўрганибгина қолмадик, шу билан бирга дўст бўлиб яшашни ҳам ўргандим.

Қозғистон комсомол Марказий Комитетининг биринчи секретари Ўзбекили Жоникович сўзга чиқди. КПСС XXIII съезди, деди у, ёш

ларга, комсомолга, ёш авлодин тарбиялаш масалаларига алоҳида эътибор берди. Хар бир ёш йигит ва қиз фақат меҳнатда чиниқади. Шу сабабдан биз, бизнинг комсомол ташкилотимиз ёш авлодга меҳнат тарбияси беришни асосий вазифа деб ҳисоблаймиз.

Қозғистон комсомолларининг ВЛКСМ съездида келган делегацияси, деди нутқи, комсомол Марказий Комитетининг сийёси йўлини ва амалий ишни тўла равишда маъқуллайдди. Совет мамлакатининг комсомол 15 съездида Коммунист партия теварагида яхлит жинслаган ҳолда келди. Биз партия вазифаларини бажаришга маҳкам деб боғлаганмиз.

Расилан қилувчи қуйдагиларини эълон қилди: Бундан бир ярим ой муқаддам КПСС XXIII съездининг делегатлари «Луна-10» автомат станциясидан ерга эшиттирилган «Интернационал» оҳангини биринчи марта тинглаган эдилар. Бутун Ой йўлдоши билан навбатдаги алоқа сеанси ўтказилди. Совет олимлари космик лабораториямининг қачирувчи садоси ёзилган пленкани съездида тортиқ қилди.

Саройда «Интернационал» оҳанги тахтадан лятрайди, олдиқларини узоқ давом эттирди.

Расилан қилувчи «Луна-10» автомат станциясини яратган олимлар, ишчилар, инженерларга съезд делегатлари номидан қизгин ташаккур изҳор қилди ва уларга комсомолни ағалашди янги муваффақиятлар тилайди.

Расилан қилувчи XV съездин табрикломаси учун Жаҳон демократик ёшлар федерациясининг президенти Родольфо Мекенинга сўз берилди, деб эълон қилганига сўз берилди, деб эълон қилганига сўз берилди, деб эълон қилганига сўз берилди.

Биз, деди Мекени, совет ёшларига зўр умид билан қарамоқда, чунки маҳондаги бутун эрк-севар ва прогресс ёшларининг руҳи, меҳнати ва истак-орзулари совет ёшларига, уларнинг ўтмиши ва ҳозирги тарихида ифодаланмоқда. Ҳамма қитъалардаги ёшлар ҳаракатлари, катта халқаро ташкилотлар совет мамлакати ёшларини бирлаштириб конкрет, реал ва самарали нажмён бўлаётганлигини билдилади ва қадрлайдилар, бу тасодифий эмас.

Родольфо Мекени дедик, мустақилликни тутатиш учун, ҳарбий агрессия болқларга ва Гарбий Германия реваншичлигига қарши курашаётган ёшлар ҳаракатини мана шу бирдамлик ҳислари муваффақламоқда, бу эса курашаётган Вьетнам ватанпарварларини қувватлаш ҳаракатларининг бирлигини мустаҳкамламоқда.

Родольфо Мекени Жаҳон демократик ёшлар федерациясини байронинг делегатлари ва меҳмонларнинг олдиқларини остида съезд президиумига тортиқ қилди.

Съезд делегатлари Болгария вакили, Димитров коммунист ёшлар союзи Марказий Комитетининг биринчи секретари Георгий Атанасович қизгин табриклайдилар. Болгария ёшлари, деди у, совет ёшларининг тақрибисини ўрганаётганлиги ва улар билан бир йўлда бораётганлиги учун фархланадими ва ўзини бахтёр деб билади. КПСС XXIII съезди сизларга янги қўйқиларни кўрсатиб берди. Ҳозир сизлар шу қўйқиларга иштирокдасиз. Октябрь қанотлари сизларни кўтариб бормоқда. Бу эса бизнинг ҳам қанотларимиздир.

Венгрия комсомол Марказий Комитетининг биринчи секретари Мехеш Лайош сўзга чиқиб, съездин Венгрия коммунист ёшлар союзи делегацияси ҳамда Венгриянинг барча йигит ва қизлари номидан табриклайди. У, жаҳондаги коммунист ёшлар ташкилотлари анимасида турган катта масъулият ҳақида тапширди. Биз, деди Лайош халқларимизнинг бахт-саодати ва уларнинг истак ва орзуларини амалга ошириш учун партияларимиз раҳбарлигида меҳнат қилиш мажбуриятини анимамизда олганмиз. Биз шу дамгача катта йўлни босиб ўтдик. Лекин империализм ҳам қулоқини қўйишдан қўйгани йўқ. Шунинг учун ҳам жаҳондаги прогрессив ёшлар қучларининг бирлигини, ҳаракат бирлигини мустаҳкамлаш — бизнинг энг муҳим вазифамиз.

Ёркин немис ёшлари союзи марказий кенгашининг биринчи секретари Хорст Шуман минобарга чиқди. Биз мана шу съездида тақлиф қилгангиларимиз, деди у, Совет Иттифоқи Коммунист партиясининг XXIII съездинан сўнг бир неча ҳафтагина вақт ўтган, совет ёшларининг энг яхши намоиядаларига мурожаат қилишимиз учун имконият бердик, бунга биз аинчига хурсандимиз. КПСС XXIII съезди муҳим тарихий ҳақиқатини: Совет Иттифоқи билан бирга бўлиш қоллиблар билан бирга бўлиш эканлигини жуда яққол кўрсатиб берди.

Грузия ЛКСС Марказий Комитетининг биринчи секретари О. Черепанов бундай деди:

— Биз янги беш йилликка қадм қўяр эканмиз, Грузия комсомол би қажрибага эга бўлганлигини хурсандчилик билан қайд қиламиз. Ёшларнинг актив иштироки билан Рустави синтетик тола заводи биринчи маҳсулотини бера бошлади.

Ўз форумимизда шунини айтмадик, биз КПСС XXIII съездининг қарорларини яққол билан маъқуллаймиз, ёш авлод коммунистлар партиясига эргашиб боришга қатъий қарор бергандир.

Литва ЛКСС Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Чеснавичус ўз нутқини шу сўзлар билан бошлади.

В. И. Ленин номидига Кривой Рог металлургия заводи домна цехининг горновойи А. Миронов ўз дўстлари Кривой Рог комсомол ташкилотининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланганини биллишиб, жуда хурсанд бўлганликлари ҳақида ҳаҳрон билан гапирди. У, ёшларнинг шонли ишларига юксак баҳо берганликлари учун шаҳар йиғилиши номидан партия ва ҳукуматга самимий ташаккур изҳор қилди.

ВЛКСМ Татаристон область комитетининг биринчи секретари Р. Белиев Татаристоннинг зарбдор комсомол қурилишларида мардлик мактабидан ўтган комсомоллар ҳақида гапирди.

Ленин комсомолнинг мукофотини олганимга ҳам хурсанд бўлапман, ҳам айни маҳалда ҳаҳронларимиз, — деди ёзувчи В. Чивилинчик, — замонашларимга, ақойиб ёшларимизга, ўзимиз яшаб турган даврга муносиб бўлмоқ учун қай даржада масъулият юклатилганлигини ва бунинг учун қандай ишлашим кераклигини биламан.

Касаба союзлари билан комсомолнинг ишида бир-бирига ўхшаган жиҳатлари кўп, деди ВЛКСМ секретари И. Владиченко. ВЛКСМ XV съездин совет насба союзлари номидан табриклар. Советлар мамлакатининг меҳнатнашлари партия XXIII съезди қарорларини маъқуллайдилар ва съездин чизиб берган режаларини рўбга чиқаришга киришдилар. Бу вазифаларини ёшларимиз ҳам бутун совет халқи билан бир жон-бир тан бўлиб ҳал қиломоқдалар.

Мандат комиссиясининг расиси, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пастухов ВЛКСМ XV съездида 3831 делегат сайланганини, 3821 делегат съездида қатнашаётганини айтди. Ўзурдан сизабларга кўра 10 делегат съездида кела олмади. Мамлакатимиздаги 62 миллиат ва эланинг фарзандлари съезд делегатлари қилиб сайланди.

Комсомол итгор совет ёшларининг турли категориялари ва гуруҳларининг ўз сафарига берилаётган. Бу нарсга съезд делегатларининг составида ўз аксини топиб турибди. Делегатлар орасида саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа ходимлари, колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ ҳўжадон мутахассислари, олий ўқув юрталарининг студентлари ва аспирантлари, ўрта махсус ўқув юрталари, мактаблар, профессионал-техника билим юрталарининг ўқувчилари, комсомол активлари, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти, чегара қўшилларининг жангчилари ёш ёзувчилар, артиллер, расмолар, маданият ва халқ маорифи ходимлари бор. Делегатлардан 11 киши фазозкорлардир.

Коммунист бўлиш, ўз тақдирини ўзига қилиш партияси билан боғлаш, деди доклады, комсомол азваси учун энг катта шарафдир. Ўйнобарин, биз шунини ифтихор билан маъқул қиламиз, делегатлар орасида 2306 киши Совет Иттифоқи Коммунист партиясининг азвоялари ва азвояларини қилишга бўлса, 666 киши сайлаб қўйилган партия органларининг азвояларидир.

Вьетнам Демократик Республикаси Меҳнатга ёшлар иттифоқи Марказий Комитетининг секретари Хо Чокка сўз берилганида залда гулдорус қарсақлар лятраб кетади.

У, Вьетнам халқи ва ёшларининг ватанини қутқариш учун Америка агрессорларига қарши олиб бораётган кураши ҳақида съездида чин қалбдан айтилган сўзлар учун астойдил ташаккур билдирадиган бўлиб қолди.

Бу курашнинг сизнинг съездингиз қўллаб-қувватлаётганлиги, деди нотиз, бутун мамлакатимиз ёшлари учун ихомбахш омилдир.

Эртабаки мажлис шу билан тугайди.

Грузия ЛКСС Марказий Комитетининг биринчи секретари О. Черепанов бундай деди:

— Биз янги беш йилликка қадм қўяр эканмиз, Грузия комсомол би қажрибага эга бўлганлигини хурсандчилик билан қайд қиламиз. Ёшларнинг актив иштироки билан Рустави синтетик тола заводи биринчи маҳсулотини бера бошлади.

Ўз форумимизда шунини айтмадик, биз КПСС XXIII съездининг қарорларини яққол билан маъқуллаймиз, ёш авлод коммунистлар партиясига эргашиб боришга қатъий қарор бергандир.

Литва ЛКСС Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Чеснавичус ўз нутқини шу сўзлар билан бошлади.

В. И. Ленин номидига Кривой Рог металлургия заводи домна цехининг горновойи А. Миронов ўз дўстлари Кривой Рог комсомол ташкилотининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланганини биллишиб, жуда хурсанд бўлганликлари ҳақида ҳаҳрон билан гапирди. У, ёшларнинг шонли ишларига юксак баҳо берганликлари учун шаҳар йиғилиши номидан партия ва ҳукуматга самимий ташаккур изҳор қилди.

ВЛКСМ Татаристон область комитетининг биринчи секретари Р. Белиев Татаристоннинг зарбдор комсомол қурилишларида мардлик мактабидан ўтган комсомоллар ҳақида гапирди.

Ленин комсомолнинг мукофотини олганимга ҳам хурсанд бўлапман, ҳам айни маҳалда ҳаҳронларимиз, — деди ёзувчи В. Чивилинчик, — замонашларимга, ақойиб ёшларимизга, ўзимиз яшаб турган даврга муносиб бўлмоқ учун қай даржада масъулият юклатилганлигини ва бунинг учун қандай ишлашим кераклигини биламан.

Касаба союзлари билан комсомолнинг ишида бир-бирига ўхшаган жиҳатлари кўп, деди ВЛКСМ секретари И. Владиченко. ВЛКСМ XV съездин совет насба союзлари номидан табриклар. Советлар мамлакатининг меҳнатнашлари партия XXIII съезди қарорларини маъқуллайдилар ва съездин чизиб берган режаларини рўбга чиқаришга киришдилар. Бу вазифаларини ёшларимиз ҳам бутун совет халқи билан бир жон-бир тан бўлиб ҳал қиломоқдалар.

Мандат комиссиясининг расиси, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пастухов ВЛКСМ XV съездида 3831 делегат сайланганини, 3821 делегат съездида қатнашаётганини айтди. Ўзурдан сизабларга кўра 10 делегат съездида кела олмади. Мамлакатимиздаги 62 миллиат ва эланинг фарзандлари съезд делегатлари қилиб сайланди.

Комсомол итгор совет ёшларининг турли категориялари ва гуруҳларининг ўз сафарига берилаётган. Бу нарсга съезд делегатларининг составида ўз аксини топиб турибди. Делегатлар орасида саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа ходимлари, колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ ҳўжадон мутахассислари, олий ўқув юрталарининг студентлари ва аспирантлари, ўрта махсус ўқув юрталари, мактаблар, профессионал-техника билим юрталарининг ўқувчилари, комсомол активлари, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти, чегара қўшилларининг жангчилари ёш ёзувчилар, артиллер, расмолар, маданият ва халқ маорифи ходимлари бор. Делегатлардан 11 киши фазозкорлардир.

Коммунист бўлиш, ўз тақдирини ўзига қилиш партияси билан боғлаш, деди доклады, комсомол азваси учун энг катта шарафдир. Ўйнобарин, биз шунини ифтихор билан маъқул қиламиз, делегатлар орасида 2306 киши Совет Иттифоқи Коммунист партиясининг азвоялари ва азвояларини қилишга бўлса, 666 киши сайлаб қўйилган партия органларининг азвояларидир.

Вьетнам Демократик Республикаси Меҳнатга ёшлар иттифоқи Марказий Комитетининг секретари Хо Чокка сўз берилганида залда гулдорус қарсақлар лятраб кетади.

У, Вьетнам халқи ва ёшларининг ватанини қутқариш учун Америка агрессорларига қарши олиб бораётган кураши ҳақида съездида чин қалбдан айтилган сўзлар учун астойдил ташаккур билдирадиган бўлиб қолди.

Бу курашнинг сизнинг съездингиз қўллаб-қувватлаётганлиги, деди нотиз, бутун мамлакатимиз ёшлари учун ихомбахш омилдир.

Эртабаки мажлис шу билан тугайди.

Грузия ЛКСС Марказий Комитетининг биринчи секретари О. Черепанов бундай деди:

— Биз янги беш йилликка қадм қўяр эканмиз, Грузия комсомол би қажрибага эга бўлганлигини хурсандчилик билан қайд қиламиз. Ёшларнинг актив иштироки билан Рустави синтетик тола заводи биринчи маҳсулотини бера бошлади.

Ўз форумимизда шунини айтмадик, биз КПСС XXIII съездининг қарорларини яққол билан маъқуллаймиз, ёш авлод коммунистлар партиясига эргашиб боришга қатъий қарор бергандир.

Литва ЛКСС Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Чеснавичус ўз нутқини шу сўзлар билан бошлади.

В. И. Ленин номидига Кривой Рог металлургия заводи домна цехининг горновойи А. Миронов ўз дўстлари Кривой Рог комсомол ташкилотининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланганини биллишиб, жуда хурсанд бўлганликлари ҳақида ҳаҳрон билан гапирди. У, ёшларнинг шонли ишларига юксак баҳо берганликлари учун шаҳар йиғилиши номидан партия ва ҳукуматга самимий ташаккур изҳор қилди.

ВЛКСМ Татаристон область комитетининг биринчи секретари Р. Белиев Татаристоннинг зарбдор комсомол қурилишларида мардлик мактабидан ўтган комсомоллар ҳақида гапирди.

Ленин комсомолнинг мукофотини олганимга ҳам хурсанд бўлапман, ҳам айни маҳалда ҳаҳронларимиз, — деди ёзувчи В. Чивилинчик, — замонашларимга, ақойиб ёшларимизга, ўзимиз яшаб турган даврга муносиб бўлмоқ учун қай даржада масъулият юклатилганлигини ва бунинг учун қандай ишлашим кераклигини биламан.

Касаба союзлари билан комсомолнинг ишида бир-бирига ўхшаган жиҳатлари кўп, деди ВЛКСМ секретари И. Владиченко. ВЛКСМ XV съездин совет насба союзлари номидан табриклар. Советлар мамлакатининг меҳнатнашлари партия XXIII съезди қарорларини маъқуллайдилар ва съездин чизиб берган режаларини рўбга чиқаришга киришдилар. Бу вазифаларини ёшларимиз ҳам бутун совет халқи билан бир жон-бир тан бўлиб ҳал қиломоқдалар.

Мандат комиссиясининг расиси, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пастухов ВЛКСМ XV съездида 3831 делегат сайланганини, 3821 делегат съездида қатнашаётганини айтди. Ўзурдан сизабларга кўра 10 делегат съездида кела олмади. Мамлакатимиздаги 62 миллиат ва эланинг фарзандлари съезд делегатлари қилиб сайланди.

Комсомол итгор совет ёшларининг турли категориялари ва гуруҳларининг ўз сафарига берилаётган. Бу нарсга съезд делегатларининг составида ўз аксини топиб турибди. Делегатлар орасида саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа ходимлари, колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ ҳўжадон мутахассислари, олий ўқув юрталарининг студентлари ва аспирантлари, ўрта махсус ўқув юрталари, мактаблар, профессионал-техника билим юрталарининг ўқувчилари, комсомол активлари, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти, чегара қўшилларининг жангчилари ёш ёзувчилар, артиллер, расмолар, маданият ва халқ маорифи ходимлари бор. Делегатлардан 11 киши фазозкорлардир.

Коммунист бўлиш, ўз тақдирини ўзига қилиш партияси билан боғлаш, деди доклады, комсомол азваси учун энг катта шарафдир. Ўйнобарин, биз шунини ифтихор билан маъқул қиламиз, делегатлар орасида 2306 киши Совет Иттифоқи Коммунист партиясининг азвоялари ва азвояларини қилишга бўлса, 666 киши сайлаб қўйилган партия органларининг азвояларидир.

Вьетнам Демократик Республикаси Меҳнатга ёшлар иттифоқи Марказий Комитетининг секретари Хо Чокка сўз берилганида залда гулдорус қарсақлар лятраб кетади.

У, Вьетнам халқи ва ёшларининг ватанини қутқариш учун Америка агрессорларига қарши олиб бораётган кураши ҳақида съездида чин қалбдан айтилган сўзлар учун астойдил ташаккур билдирадиган бўлиб қолди.

Бу курашнинг сизнинг съездингиз қўллаб-қувватлаётганлиги, деди нотиз, бутун мамлакатимиз ёшлари учун ихомбахш омилдир.

Эртабаки мажлис шу билан тугайди.

Грузия ЛКСС Марказий Комитетининг биринчи секретари О. Черепанов бундай деди:

— Биз янги беш йилликка қадм қўяр эканмиз, Грузия комсомол би қажрибага эга бўлганлигини хурсандчилик билан қайд қиламиз. Ёшларнинг актив иштироки билан Рустави синтетик тола заводи биринчи маҳсулотини бера бошлади.

Ўз форумимизда шунини айтмадик, биз КПСС XXIII съездининг қарорларини яққол билан маъқуллаймиз, ёш авлод коммунистлар партиясига эргашиб боришга қатъий қарор бергандир.

Литва ЛКСС Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Чеснавичус ўз нутқини шу сўзлар билан бошлади.

В. И. Ленин номидига Кривой Рог металлургия заводи домна цехининг горновойи А. Миронов ўз дўстлари Кривой Рог комсомол ташкилотининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланганини биллишиб, жуда хурсанд бўлганликлари ҳақида ҳаҳрон билан гапирди. У, ёшларнинг шонли ишларига юксак баҳо берганликлари учун шаҳар йиғилиши номидан партия ва ҳукуматга самимий ташаккур изҳор қилди.

ВЛКСМ Татаристон область комитетининг биринчи секретари Р. Белиев Татаристоннинг зарбдор комсомол қурилишларида мардлик мактабидан ўтган комсомоллар ҳақида гапирди.

Ленин комсомолнинг мукофотини олганимга ҳам хурсанд бўлапман, ҳам айни маҳалда ҳаҳронларимиз, — деди ёзувчи В. Чивилинчик, — замонашларимга, ақойиб ёшларимизга, ўзимиз яшаб турган даврга муносиб бўлмоқ учун қай даржада масъулият юклатилганлигини ва бунинг учун қандай ишлашим кераклигини биламан.

Касаба союзлари билан комсомолнинг ишида бир-бирига ўхшаган жиҳатлари кўп, деди ВЛКСМ секретари И. Владиченко. ВЛКСМ XV съездин совет насба союзлари номидан табриклар. Советлар мамлакатининг меҳнатнашлари партия XXIII съезди қарорларини маъқуллайдилар ва съездин чизиб берган режаларини рўбга чиқаришга киришдилар. Бу вазифаларини ёшларимиз ҳам бутун совет халқи билан бир жон-бир тан бўлиб ҳал қиломоқдалар.

Мандат комиссиясининг расиси, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пастухов ВЛКСМ XV съездида 3831 делегат сайланганини, 3821 делегат съездида қатнашаётганини айтди. Ўзурдан сизабларга кўра 10 делегат съездида кела олмади. Мамлакатимиздаги 62 миллиат ва эланинг фарзандлари съезд делегатлари қилиб сайланди.

Комсомол итгор совет ёшларининг турли категориялари ва гуруҳларининг ўз сафарига берилаётган. Бу нарсга съезд делегатларининг составида ўз аксини топиб турибди. Делегатлар орасида саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа ходимлари, колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ ҳўжадон мутахассислари, олий ўқув юрталарининг студентлари ва аспирантлари, ўрта махсус ўқув юрталари, мактаблар, профессионал-техника билим юрталарининг ўқувчилари, комсомол активлари, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти, чегара қўшилларининг жангчилари ёш ёзувчилар, артиллер, расмолар, маданият ва халқ маорифи ходимлари бор. Делегатлардан 11 киши фазозкорлардир.

Коммунист бўлиш, ўз тақдирини ўзига қилиш партияси билан боғлаш, деди доклады, комсомол азваси учун энг катта шарафдир. Ўйнобарин, биз шунини ифтихор билан маъқул қиламиз, делегатлар орасида 2306 киши Совет Иттифоқи Коммунист партиясининг азвоялари ва азвояларини қилишга бўлса, 666 киши сайлаб қўйилган партия органларининг азвояларидир.

Вьетнам Демократик Республикаси Меҳнатга ёшлар иттифоқи Марказий Комитетининг секретари Хо

ЯНГИ ТОШКЕНТНИ БУНЁД ЭТАМИЗ

ЦЕЛИНОГРАДЛИК КЎНГИЛЛИЛАР

Пойтахтимизга бепоен мамлакатимизнинг ҳамма чеккаларидан бинокорлик материаллари, ускуналар, қудратли машиналар, малакали мутахассис ва ишчилар билан кетма-кет эшелонлар келиб турибди. Темир йўл стацияларида долларб кунлар бошланди. Келган бинокорларни жойлаштириш, қурилиш материалларини тушириш, улар сақланидиган жой ҳозирлаш — шулар сингари бир қанча масалалар қўйилган бўлиб турибди ҳозир. Тошкент атрофидаги темир йўл стациялари торлик қилиб қоляпти. Уларни кенгайтириш, қўшимча шохобчалар қуриш зарур. Бу соҳада бизга целиноградлик темир йўл қурувчилар яқиндан ёрдам кўрсатиш истганини билдиришган эди. Яқинда «Целинградстрой» трестидан бир гуруҳ мутахассис ва йўл қурувчи ишчилар Тошкентга келди.

«Целинградстрой» трести бошқарувчисининг ўринбосари И. Бивалин «Тошкент ҳақиқати» муҳбири билан суҳбатда қўйиладиган айтиди:

— Зилзила оқибатларини тугатишда қўлимиздан келган ёрдамни кўрсатиш учун дарҳол Тошкентга йўл олдик. Шаҳарнинг таърибли ишчилар ва етук мутахассислардан иборат 300 га яқин киши билан келдик. Колоннаизацияни қўчилиш ёшлардан ташкил топган.

Биз меҳмон бўлиб келганимиз йўқ. Шунинг учун тездан ишта қилишиб кетдик. Узини билан бирга 1300 дан ортиқ шпал, 60 километр узунликда рельс келтирганимиз.

Шаҳаримизга бошқа жойлардан келтирилган қурилиш ва таъиница вагонлардан яшашади. Шунинг учун целиноградлик ёрдамчилар Тошкент атрофидаги стацияларда 22 та темир йўл шохобчаси қуриб беришмоқчи. Кейин корхоналар қуриладиган шохобчалар, кўприклар, тоннеллар, қолаверса уй-жой бинолари ҳам қурилади.

Суратда: целиноградлик темир йўл қурувчилардан бир гуруҳи.

А. Абалян фотоси.

ҚАРДОШЛИК ЁРДАМИ

ни олиб чиқиш керак. Шунинг учун шаҳарнинг таъминат чорак аҳолисининг турар-жойи ҳақида гап кетмоқда. Биз Тошкент кишилар уларини мардона, бардам, уюшқоқ тутаётганликлари ҳақида ёзган эдик. Аммо дафъа-дафъа қайтарилаётган ер силкинишлари ҳеч қандай саросима ва ташвиш тудирмаётди, деб бўлмайди. Бироқ шаҳар юраги бир текис урмоқда.

Тарих даҳшатли табиий офатларнинг жуда кўпини билади. Унлаб йирик шаҳарлар вайрон бўлган. Лекин айримлари шундай ҳаробазорликда қолиб кетган, баъзилари йиллаб вайрон бўлиб ётган, бошқаларини тиклаш учун йиллаб вақт кетган. Тошкент ҳудди феникс қўшга ўхшаб қўлдан барпо бўлмоқда. Барпо бўлганда ҳам қайноқ, ҳали совиб улгурмаган қўлдан ясалмоқда. Тиклаш ишларини ва шаҳарни реконструкция қилишни бошлаш учун йиллар ва ҳатто ойлар талаб қилинган йўқ, балки бир неча кун керак бўлди, холос.

Дастлабки кўчи зилзиладан сўнгги ўй беш соат ичда партия ва ҳукумат раҳбарлари дарҳол Москвадан Тошкентга етиб келиб, ҳукумат қарорининг дастлабки режаларини белгиланган. Бу режалар ҳозир ҳаммага аён. Бизнинг партиямиз ана шундай, ҳукуматимиз ана шундай: қувончи давларда ҳам, синов давларида ҳам ҳамма ва ҳар ерда халқ билан бирга. Ўзбекистон пойтахтида унинг миллион аҳолиси, бутун ўзбек халқи ҳозир бу ҳақда ҳақон ва фарз билан гапирмоқда.

Бундан кейин йиллар ўтган ҳам авлодлардан-авлодларга ана шу ҳақда қайта-қайта гапирмоқда.

Кеча мен Калинин район дала-ларида бўлдим, меҳанизаторлар, сувишлар ва мутахассислар билан суҳбатладим. Ким билан суҳбатлашмай, уларнинг ҳар бири мендан:

— Деҳқонлар бизнинг Тошкентимиз ҳақида улуғ ғамхўрлик кўрсатганликлари учун бутун қалбдан катта раҳмат йўллайдилар, деб Москвага ёзинг, — деб илтимос қилишмоқда.

«Бизнинг Тошкент» — минг-миглаб кишилар шундай депоқ-далар. Ҳозир москваликлар ҳам, киевликлар ҳам, мишкликлар ҳам, олма-оталиклар ҳам, тбилисликлар ҳам — барча республикалар ва жуда кўп шаҳарларнинг шу кунларда Ўзбекистон пойтахтига келиб, ўзбек қардошлари билан бирга янги шаҳарни бунёд қилувчилар шундай депоқ-далар.

Лойиҳалаш институтларида, архитектура бошқармасида, қурилиш трестларида, меҳмонхоналар ва ётоқхоналарда украинча сўзлар, белорусча иборалар, кавказча оҳанг, саратовча лаҳжа, қирғиз ва тожик сўзларини эшитиш мумкин. Ҳаммамнинг оғзида «Бизнинг Тошкент» деган сўзлар такрорланади.

— Бизнинг Тошкентда киевлик, харьковлик, одесслик, днепропетровски қурувчиларимиз ўнлаб кўп қаватли уйлардан иборат кварталлар қуриб беришди, — дейди Украина ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Сергей Николаевич Андриянов.

Шаҳарнинг айни марказида — Ленин, Кафанов, Тарас Шевченко, Ўзбекистон кўчалари бўйлаб украин архитекторлари лойиҳалар бунча Украина кварталлари қад қўтарди. Бу район ҳозирқаштарли равишда «Тошкент Крешатик» деган ном олди.

Республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари билан бирга самолётда келган киевлик мутахассислар «Ўз» масканлари яқинидаги меҳмонхонага жойлашдилар. Ҳар кун эрталаб лойиҳалаш институтга жўнашдан олдин улар ўз қурилиш майдончасига келадилар. Бу ерда танк ва кўтарма кранлар авария ҳолатидаги уйлари бузиб, бинокорлар учун жой тайёрламоқда. Кир-евликларнинг ўз ҳамшаҳари Владимир Хоменко билан учрашувлари сира қўтилмаган, аммо жуда мароқли бўлди. Владимир Хоменко қурувчиларга йўл очиб бераётган тинчлик тангини бошқариб борарди.

Бугун эса ҳукумат комиссиясининг столида Киевдан келган телеграммани қўриш мумкин: «Ўзта поезд — ўзта қурилиш колоннаси Тошкентга жўнатилади». Ҳар бир колоннада ўз касбининг устаси бўлган 300 қурувчи ва монтажчи бор. Платформага дала охионаларидан тортиб ер қазилар, сувочилар, бўғичилар маҳсусларига ўтириб, Тошкентга йўл олоқдалар. Белорус автосамосваллари, бульдозерлари, скреперлари, дераза ойналари эса ҳозир йўлда.

Ўзбекистон пойтахтига ёрдам учун Москвада, Ленинградда катта қурилиш трестлари ташкил қилинмоқда. Москваликлар кўп-кўп турар-жойлардан ташқари Тошкентда катта уйсозлик комбинати ва катта гишт заводи қуриб беришга қарор қилдилар. Бутун Россия Федерацияси саҳий ёрдам бермоқда.

Биз қўшимча «Қардошлик» сўзини жуда кўп такрорлаймиз. Бизга у «нон сўзидек сўнгиб кетган. Лекин унинг бутун маъноси ва моҳиятини тушуниб етиш учун шу кунларда Тошкентни келиб қўриш керак. Болтибўйи республикаларидан Тошкентга ушиб келган дўстлар улар учун квартал ажратиб беришни сўрайдилар. Бу ерда улар турар-жой бинолари қурилишини дарҳол бошлаб юбормоқчилар. Бу уйлари улар ўз материалларидан ўз қўллари ва ўз техникалари билан бунёд этадилар.

Тошкент учун қийин бўлган шу давларда барча совет халқлари қардошлик қўлини қўздилар. Бир соат ўтган, мен темирйўл узеллида бўлдим ҳамда Москва ва Горький, Ленинград ва Киев, Душанба ва Олмаота, Минск ва Ригадан зарур юклар ортилган эшелонлар келатганини, Сергей базасида Урал ва Сибирда тайёрланган йиғма уйлар туширилатганини, Салор стациясида Болтибўйидан фанер ва Сибир тайгасидан ёғоч олиб келган вагонларни қабул қилиб олинаётганини, Рахимов стация-

сида эса Украинадан цемент ва Тожикистондан гишт қабул қилиб олинаётганини кўрдим. Юқорида эслатилган Сергелида юкларни туширишга бинокор Пижов раҳбарлик қиларди. У кунутун ўхламаган. Унинг ҳеч ким топилмагани учун шундай қилгани йўқ. Уруш йилларида Тошкент унинг оиласини бағрига олиб бало ва офатлардан сақлаган.

— Ўзбек — менинг қардошим, Тошкент — менинг уйим, шаҳар ёрдамга муҳтож экан, нечун ўз иш жойини ташлаб кетай, — дейди Пижов.

Тошкент яратувчилик меҳнати билан машғул. Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети, шаҳар, партия ва совет органлари ҳудди жанговар штабдек ишламоқдалар. Улар меҳнат-кашларининг куч-тайратини пойтахтга ёрдам кўрсатишга сафарбар қилмоқдалар. Ҳозирқаш Тошкентликлар ва бошқа республикалардан келган дўстлар сафига Ўзбекистоннинг ҳамма шаҳар ва қишлоқлари, ҳар бир завод ва колхоз, ҳар бир ишчи ва студент коллективлари келиб қўшилди. Республика обастлари Тошкентнинг марказида турар-жойлар, магазинлар, мактаблар, болалар муассасалари бунёд этадилар. Ҳар бир шаҳар Тошкентда болалар боғчаси ёки болалар ялписи қуриб беришни тақдир қилганликлари диққатга сазовордир.

Хуллас, Тошкентдаги офат кетидан мардлик, жасорат, яратувчилик саҳифалари очилди. Шу йилнинг ўзидеҳ шаҳар 600 минг квадрат метрдан ортиқ янги уй-жой олади. Бу ўтган йилдагидан бир ярим марта кўпдир. Келаси йили эса Ўзбекистон пойтахти юзлаб шинам қўпқаватли уйларга эга бўлади. У уларнинг умумий майдони 800 минг квадрат метр-ини ташкил этади. Кейинчалик Тошкент йилига ўз фондини бир миллион ва ундан ортиқ квадрат метр уй-жой билан бойитиб боради.

«Совет кишиларининг дўстлиги, буюк мамлакатимиз халқларининг қардошлиги — бу тушуналичларга биз ҳудди ҳар дам нафас олаётган ҳавоимиздек одатлашиб кетганимиз. Биз бу сўзларни баъзан унинг аниқ қудратли кучини ер айланишини ёки ўз юртимиз уришини сезмаётган ҳис қилмай айтмиш.

Лекин ҳаф юз берганда, фалокат бошга тушганда, фақат шу вақтдагина оддий, лекин энг азиз бу сўзларнинг ажойиб, юксак, маъносини ҳудди янгидан, худди биринчи бор эшитгандай тушуниб етмиш.

А. УЗИЛЕВСКИЙ,

(«Сельская жизнь», 17 май).

170064 — СЧЁТГА

Пойтахт областининг шаҳар ва районларида давлат банки кноторасидаги 170064 — жорий ҳисобни ҳамма яқин биларди. Тошкентдаги зилзиладан зарар кўрган аҳолига ёрдам бериш учун ажратилган миқдорлар ана шу жорий ҳисобга топширилмоқда. «Ўзбектоль» трестига қарабди саноат корхоналарининг коллективлари тошкентликларга ёрдам тарафидан 29 минг сўм пул топширилди. «Ўзбексельмаш» заводининг ишчилари, хизматчилари ва инженер-техник ходимлари бу фондга 15 минг сўм пул бердилар. Чирчиқлик меҳнатчилар ҳам олти минг сўм пул тўпладилар.

Бекободликлар, олмалиқликлар, лангйўлликлар, Тошкент областидати қўшма колхоз ва совхоз коллективлари ҳам зилзиладан зарар кўрганлар фондига қўлаб маблағ топширмоқдалар. (ЎзТАГ).

СИРА ҚЎРҚМАНГ, БОЛАЛАР

Сира қўрқманг болалар, Ерининг қириқлашидан. Еримиз табииат. Бу оdatи бошдан: Ҳаво, сув, дўсти наби. Ерининг ҳам жони борку. Ғайратда, ҳарнатда, Остида қони борку. Бундан қириқлашлар. Боболар даврида ҳам бўлиб ўтган нечада. Капала, овулида ҳам. Барбир яна тиниб. Ер янаб гулу гулзор — Бўлишган, қўрғангиде, Она ер ҳамон дилдор. Ҳа уйда қирғитгон. Унинг бағрида инсон, Янайдан замон-замон. Менинг гўзал Тошкентим Она ерим гул қантин, Нон-лаовим, ош қантин, Ости-усти хазинам.

Коялар устидан қондир, Ченкиз буюк улкандир. Зар гилам, зар-зар гилам, Қўтарай десам оғир гилам, Қатламанден қатма-қат, Қаламиз ётар-гилам. Сигишмай гул-гулалар Олтин, газ, Тўшкент сувим. Биламан ерини сирини. Нелар бор яна ҳали, Қайнар ерим тупроғим Тинимсиз қарангиде, Табиати шир жавагон, Пахламон шўх қўноғим Қайнар чашма буюғим. Балки ерим керишиб, Ўзари қўл-оғим. Юртимин қизишиб, Керарим кўркан тоғим.

Бунин билмай ер ўғли Баъзида қўчиб ютар, Она еридан ҳуриниб Ранги қув ўчиб ютар. Бир хил қўрқманг болалар Ҳеч ақлга синмаган, Совуқ сўзларини айтиб, Ҳеч юракка синмаган, Ваҳма доғларини тўчиб, Дарахт шохига чиқиб, Ўтаримиз қушден буқиб, Ҳай-ҳай жуда бу улт. Оғайнилар олдидан Она ер қадридон-ку, Меҳрибон хур бағридан Ўтирар йочина-негши. Ҳазил-хузул фельетдан Мужил хайёга бошди. Қайта борсанг она ер Дарахт ҳам ер устидан Шундай экан, дўстлар бас Энди ҳар қимирласа Сира қўрқманг болалар.

Қудкус МУҲАММАДИЯ.

УЛКАН ҚУРИЛИШ МАЙДОНИ

Ўзбекистон пойтахти 26 апрелнинг эрта тоғи. да катта табиий офатни ўз бошидан кечирди. Бунинг оқибатида революциядан илгари ҳам гиштдан қурилган уйлар айниқса кўп зарар юрди. Ҳозирги замон материалларидан ишланган, зилзилага чидамли қилиб қурилган қўпқаватли бинолар эса аятарлиқ шикастланмади.

Тошкентликлар учун оғир синов давларида бутун мамлакат, бутун совет халқи шаҳар меҳнаткашларига чунор маънавий ва катта моддий ёрдам кўрсатмоқда. Пойтахтимизга қурувчилар тушган, қурилиш материаллари, тайёр уй-жой, истеъмол товарлари ва озиқ-овиқат маҳсулотлари ортилган эшелонлар улуғлиқ келмоқда.

Кўни неча Сергели посёбасида 150 минг кишига мулклаган йўлдош шаҳарчининг биринчи йўли замин қўйилди. Янгиа темир-бетон конструкциялардан тайёрланган дастлаби уйлар йўлга чиқди. Мамлакатимизнинг ҳамма томонида Анд Ўзбекистон пойтахтига хилма-хил материал, лар, машина ва меҳанизмлар жўнатилоқдалар, улар табиии офатдан шикастланган уй-жой ва жамоат биноларини тиклаш учунгина эмас, балки айни вақтда шаҳарни қайта қуриш ва унинг марказий қисмида ҳозирги замон бина-ларини бунёдга келтириш учун ҳам етиб ортиди.

Яқинда КПСР Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «Тошкент шаҳрида ер қириқлаш оқибатларини тугатиш бўйича Ўзбекистон ССРга ёрдам беришининг энг зарур чоралари тўғрисида» қарор қабул қилдилар. Республика Министрлар Совети ихтиёрига керакли напатил маблағлар ва моддий-техника ресурслари ажратилди. Улар уй-жой биноларини тиклаш ва янги-ларини қуриш, маданий-маиший об'ектлар, савдо, даволаш ва маъмурий биноларни, саноат корхоналарини қуриш, табиий офатдан зарар кўрган аҳолини жойлаштириш билан боғлиқ бўлган тадбирларни амалга ошириш учун сарф-ланади.

КПСР Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Москва, Ленинград шаҳарлари, Россия Федерацияси, Украина, Белоруссия ва бошқа қардош республикалар ҳамда шаҳарларнинг Ўзбекистонга қардошларча ёрдам кўрсатиш соҳасидаги ташаббусларини қизғин маънулоқдалар. Ана шу республика, шаҳар ва Иттифок министрликларининг қурилиш ташкилотлари 1966—1967 йиллар ичда 1 миллион квадрат метрдан ортиқ уй-жой қуриб бериладилар. Улар шу йилнинг ўзида 350 мингта яқин квадрат метр турар-жойни фойдаланишга топширишди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, «Тошкентда қапи, тал қурилиш ва тиклаш ишларига раҳбарлигини

В. СКРЕБЕНЕВ,
Тошкент шаҳар партия комитетининг
иқтисодий секретари

□ □ □

мустақамлаш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилди. Ҳозирги вақтда қурувчилар олдиға конкрет вазифа — йил охиригача қурилиш ишлари суръати 3—4 баравар ошириш вазифаси қўйилган. Ҳукумат комиссияси мулклаган тадбирларга мувофиқ қурилиш баъзи аниқ нуктаирилади. Битта ёки иккита катта уйсозлик номбинати барпо этилади.

Деврли ҳар нуни мамлакатимиз шаҳарларидан қурувчилар гуруҳлари келиб турибди. Масалан, Тошкентга келган краснодарлик қурувчилар Чилонзор массивининг Г-12 секторига ўз воситалари, қурилиш материалларини фойдаланиб, уларни тузган лойиҳа асосида 64 квартирани уй қуриб бериш маъбуриятини олдилар. Шунингдек Украинадан ҳам қурилиш коллективлари келишди. Москва, Ленинград, Закавказье ва Урта Осиё республикаларидан йўлга чиққан қурувчилар ҳам тез кунда етиб келишди.

Тошкентда қурилиш комплекс равишида олиб борилади. Ҳар бир минорайонда мактаб, болалар муассасалари, савдо ва умумий овратлаштириш корхоналари барпо этилади. Шаҳар марказида киевликлар қўпқаватли уй-жой бинолари қуришди. Лойиҳа ҳуонадлари ва қурилиш майдони тайёр бўлгунга қадар украиналик қурувчилар учта тўқиз қаватли турар-жой биноси, иккита поликлиника, икки мактаб ва битта 90 квартиралар уй қуриб бериладилар.

Умуман беш йиллик мобайнида Тошкентда 45 миллион квадрат метрга яқин сатхли уй-жой қурилади. Бу ер қириқлаш оқибатида шикастланган ва қайта қуриш плани бўйича бўш-тилатган уй-жой майдонлар таъминан икки баравар кўп демандир.

Зилзиладан илгари ишлаб чиқилган шаҳар марказини қайта қуриш беш плани ўз кўчида қолади. Фақат биноларни қуриш ва фойдаланишга топшириш муддатлари қисқаради, холос. Бунда лойиҳалаш ташкилотлари зиммасига катта масъулиятли вазифалар юкунлади. Марказий реконструкция қилишни бошлаш учун аввало йирик панеллардан қуриладиган тўқиз қаватли биноларнинг ишчи қертмалари яқин икки-уч ой ичда тайёр бўлиши керак. Ҳозир бу иш билан Тошкентдаги типовой ва экспериментал лойиҳалар асосида лойиҳа-тешириш институти шу-қуришмоқда. Келаси йили бошларда 1-ўйсозлик комбинатида шундай бинолар учун йирик панелларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилади.

Зилзила пайтида айрим янги бинолар ҳам шикастланди. 4-Пининг натта биноси зилзилага бардош бераолмади. Уни ўртоқ Л. Я. Пинман раҳбарлигидаги 3-трест қуриган эди. Ўртоқ И. П. Абросимов бошқарувчи бўлган 159-қурилиш трести томонидан қурилган Октябрь район партия комитетининг чиройли биноси ҳам анча шикастланди.

Нега шундай бўлди? Гап шундан, бу бинолар сифатсиз қурилган. Қурувчилар йўналиш талаблари, техник шартларни бузиб, кўйи марнадаги бетон ва қоримша иштатишди, технологияни қондасига риоя қилишмади. Бундан кейин Тошкентда қурилиш-монтаж ишлари жуда тез суръатларда, кенг кўламада олиб борилади. Биз тез ва соз қуришимиз, аспрал оша қимир этмай турадиган гўят чидамли бинолар тиклашимиз зарур.

Ушунга шундай улкан режаларни амалга ошириш учун жуда кўп меҳнат қилишга тўғри келади. Қурувчи кадрлар тайёрлаш масаласи, гўят яқин йилларда қурилиш ташкилотлари учун яқин вақт ичда қўшимча равишда яна 20 — 25 минг киши зарур. Пойтахтдаги ҳар 60 кишидан бири қурувчи бўлиши лозим. Ҳар бир корхона ишчи ва хизматчиларининг намида санкиз процентини янги қурилишларга юбориши зарур. Шаҳар комсомол ташкилоти 5 минг кўнгилли комсомолни янги қурилишларга юборишга сўз беради.

Қурилиш кадрлари масаласини жуда қисқа вақт ичда ҳал қилиш учун партия ва совет органлари меҳнаткашлар орасида нег тушунириш ва агитация ишларини олиб боришлари лозим. Коммунистлар ва комсомоллар комплекс қурувчилар бригадаларини тузиш ишига бош бу-лишлари керак.

КПСР Марказий Комитетининг қарори билан «Главашкентстрой» Бош бошқармаси ҳузурида райком ҳуқуқларига эга бўлган партия комитети ташкил этилди. «Главашкентстрой»нинг партия комитети шаҳарда қурилиш билан шуғулланидиган барча муассасалардаги партия ташкилотларини бирлаштириди. Бу партияс жанговар орган бўлиб қолиши, оперативлиги ва изчиллик кўрсатиши, қурилиш ташкилотларига нисбатан жуда талабчан бўлиши зарур. Тошкентнинг жуда яқин вақт ичда тиклаш ва қайта қуриш учун социалистик мувоабанди нег дав олидишда партия, комсомол ва касаб-саво ташкилотлари ташаббусдор бўлиб чиқаришлари лозим. Шунга ишончимиз номлики, биз бутун мамлакат ёрдамида янги, янада гўзал Тошкентни барпо этамиз.

Суратда: В. И. Ленин номли кўчада янги қурилишлар учун майдон тайёрланмоқда. А. Абалян фотоси.

